

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

EFTERRETNINGER

om

Thisted Realskole

for

Skoleaaret 1858 - 59.

ved

N. V. Müller.

Efterretninger

om

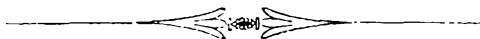
THISTED REALSKOLE

for

SKOLEAARET 1858 - 1859

ved

N. V. Müller.

Trykt hos Heinrich Christensen i Nykjøbing paa Morsø.

INDHOLD.

Efterretninger om Skolen.

1. Skolens Udvidelse.
2. Oprettelse af Fripladser.
3. Oprettelse af et Bibliothek for Eleverne.
4. Skolens Elever.
5. Lærefagernes Fordeling:
 - a) paa den ugentlige Underviisning
 - og b) mellem Lærerne.
6. Udsigt over hvad der er læst i det forløbne Skoleaar.
7. Tiden for Afholdelsen af den aarlige Prøve.
8. Afgangsexamen. •

Om en Forberedelsesklasse.

I. Skolens Udvidelse.

Ved Skoleaarets Begyndelse var Tilgangen af nye Elever (19) saa stor, at det maatte ansees for nødvendigt saasnart som muligt at fordele Eleverne i 5 Klasser, for at Underviisningen kunde meddeles paa en Skolens tilgængede Formaal fyldestgørende Maade.

Da Skolen imidlertid kun var sikkret et ekstraordinært Tilskud af Staten — 500 Rd. — for Finantsaaret 1858—59 (jfr. „Efterretn. om Thisted Realskole for 1857—58“ Side 15), og dette Tilskuds Vedvaren vilde afhænge af Kommunalbestyrelsens og Amdsraadet's Bestemmelse om en yderligere aarlig Forøgelse — 500 Rd. — af det hidtil ydede Bidrag, maatte man afvente paa den endelige Bestemmelse i saa Henseende, inden man turde foretage en Deling af Klasserne, hvortil krævedes Ansættelse af en 5te Lærer. Medens det dog ikke som hidtil lod sig gjøre at undervise 2 og 2 Klasser ad Gangen i Tegning og Skrivning, androg jeg paa en Forøgelse af Lærerkrafterne ved at Underviisningen i sidstnævnte Fag maatte besørges ved Timelærer og da Udgiften dertil bevilgedes, vertog Hr. Bogholder Westergaard samme fra 1ste Septbr. f. A. i de 3 Klasser med 8 Timer ugentlig og fra 1ste Mai d. A. i 4 Klasser med 9 Timer ugentl. (à 2 k. pr. Time.)

Imidlertid gjorde Nødvendigheden af Klassernes De-
 ling sig efterhaanden meer og meer gjældende, idet de
 navnlig i de to mellemste — der talte resp. 19 og 21
 Elever — paa Grund af den store Forskjel i Elevernes
 Alder og Kundskaber samt Udvikling idethele lagde
 Hindringer iveien for Underviisningens Fremgang; efter
 derfor Sagen af mig var forebragt og behandlet i et
 Møde med de Kontrollerende, indgik disse med et mo-
 tiveret Andragende til Amtsrådet og Kommunalbesty-
 relsen om at tilstaae Skolen fra Nytaar af [— med
 hvilken Tid de 3 Aar vilde udløbe, for hvilke Amtsråde
 foreløbigt havde bevilget Skolen et aarligt Bidrag af
 500 Rd., jfr. „Efterretn. om Thisted Realskole for 1856–
 57“ Side 5 —] et yderligere aarligt Tilskud af 500 Rd.
 i Forening; ved at tilstaae dette vilde man sikke sig
 at det ekstraordinære Tilskud af Staten blev et fast aar-
 ligt og Skolens faste Indtægt forøges med 1000 Rd.
 hvorved det ikke alene vilde blive muligt at ansætte en
 5te Lærer, men tillige paa andre Maader træffe Foran-
 staltninger til Underviisningens Fremme. Efterat de
 derfor var lykkedes Hr. Kammerraad Hansen i sidst
 Rigsdagssession at udvirke, at Staten tilskyder det nævnt
 yderligere Bidrag af 500 Rd. aarligt saalænge Thisted
 Kjøbstad og Amt udreder et lignende Beløb, og Kom-
 munalbestyrelsen og Amtsrådet eenstemmig
 havde vedtaget ovennævnte Andragende, har
 Skolen saaledes siden Nytaar 1859 en fast
 aarlig Indtægt af 3000 Rd.

Det vedtoges derefter at ansætte en 4de fast Lære-
 Pladsen blev af Amtsr. og Kommunalb., efter gjort Forslag
 af Skolens Bestyrer i Forening med de Kontrollerende
 besat med Cand. theol. C. F. Wulff, hvilket Val

er approberet af Ministeriet under 28de April
 dette Aar.

Da Cand. theol. J. Bertelsen, der var konstitueret
 indtil Skoleaarets Udgang, søgte og modtog Ansættelse
 andetsteds allerede til 1ste Mai, vilde Skolen igjen ved
 at berøves en Lærer være nødt til at arbeide i længere
 Tid med 4 Klasser; skulde Pladsen nu først opslaaes
 vakant og besættes paa sædvanlig Maade, vilde saagodt-
 som den tilbageværende Deel af Skoleaaret gaae hen
 uden Sagen paa den Maade kunde ordnes; ligesom nu
 hele Skolen, saaledes vilde navnlig de Elever, der for-
 bereede sig til at underkaste sig Afgangsexamen iaar,
 gaae altfor meget derunder og jeg foreslog derfor, at
 man skulde søge strax at erhverve midlertidig Bi-
 stand; efterat Sagen var forhandlet i et Møde med de
 Kontrollerende, blev jeg bemyndiget til at konstituere
 Cand. philos. G. Müller som Lærer ved Skolen
 paa 1 Aar. Efter denne Tids Forløb vil da Pladsen
 blive opslaaet vakant og besat paa den i Loven af 16de
 Febr. 1856 § 2 foreskrevne Maade.

For at der kunde skee en nogenlunde ligelig For-
 deling af de ugentlige Timer mellem Lærerne, blev det
 endvidere i samme Møde paa mit Forslag vedtaget, at
 Underviisningen i Gymnastik og Sang gives af Time-
 lærere for særskilt Betaling. Der tilstodes 50 Rd. aar-
 lig til en Gymnastiklærer for 4 Timers ugentlig Under-
 viisning. Sangunderviisningen betales med 2 Mk. pr.
 Time.

2. Oprettelse af Fripladser.

Fra Nytaar af er der oprettet 4 Fripladser i Skolen, af hvilke de 2 bortgives af Kommunalbestyrelsen, de 2 af Amdsraadet (jfr. Regulativet § 15). Besættelsen skeer for 1 Aar ad Gangen, men kan fornyes efter Indstilling af Bestyrelsen. (I nedenstaaende Fortegnelse over Eleverne er angivet, hvem de for Tiden ere tildeelte).

3. Oprettelse af et Bibliothek til Elevernes Afbenyttelse.

Om det end maa antages, at idetmindste Endeel af Eleverne uden synderlig Vanskelighed kunne skaffe sig Adgang til saakaldet Moerskabslæsning, og det dog er af Vigtighed, om denne kunde ledes i en Retning, der vilde bidrage til at fremme Skolens Formaal ialmindelighed, naar det nemlig stod i dennes Magt at kunne byde Eleverne kun gode Bøger af belærende og morende Indhold, androg jeg paa, at der maatte tilstaaes 100 Rd. til Oprettelsen af et saadant Bibliothek, der i Fremtiden væsentlig vilde være at vedligeholde og forøge ved et lille aarligt Bidrag af de Elever, der benytte det. Mit Forslag, der var ledsaget af en Fortegnelse over Bøger, som jeg ansaae for passende til at danne Grundlaget, blev med Redebonhed imødekommet af de Kontrollerende. For den tilstaaede Sum er anskaffet en smuk lille Samling, til hvis Afbenyttelse der vil gives Eleverne Adgang fra næste Skoleaar.

4. Skolens Elever.

4de Kl.

F. Andersen. K. Fjeldgaard. L. Grønlund. Chr. Bertelsen. A. Hansen. M. Johnsen. V. Schibbye. I. Schibbye. O. Lykke. L. Blichfeldt*. Chr. Beck. I. P. Müller*. Chr. Poulsen. J. Hundahl.

3die Kl.

Chr. Gamborg. Th. Nørgaard. Chr. Schjellerup. V. Vörmer. Edv. Schjellerup. C. Paludan - Müller. V. Hansen. Chr. Fjeldgaard. Chr. Gjerlach*. Chr. Bendixsen. E. Hansen. Joh. Bertelsen. L. Svendsen. C. Lauritzen. P. Jacobsen. L. Buchvald*. C. Andresen.

2den Kl. A.

N. Badstue. V. Mussmann. Chr. Hillertz. A. Kiærsgaard. E. Schourup. Ax. Buchhave. P. Simonsgaard. P. Lauritzen. C. Bendixsen. Joh. Buchvald. V. Fabricius. Chr. Bondo. H. Kierulf.

2den Kl. B.

P. Sund. V. Rygaard. Carl Fjeldgaard. Emil Hansen. E. Bendixsen. L. Sund. Jul. Schou. H. Lauritzen. Erik Nielsen. A. Christophersen. F. Tetens. V. Bondo. Chr. Bille.

1ste Kl.

P. Hundahl. H. Michelsen. Chr. Asch. O. Riis. P. Jensen. J. Bendixsen. Ant. Buchhave. M. Grønlund. Chr. Gjørup. V. Eyber*. Chr. Jensen.

Saaledes har Skolen i det forløbne Aar talt 68 Elever. Af disse vare 30 udenbyes. De med * betegnede

5 Elever have til forskjellig Tid forladt Skolen, saa at Elevantallet nu er 63, hvoraf 28 udenbyes. — Friplads i Skolen er tilstaaet L. Grønlund (4de Kl.) og O Riis (1ste Kl.) heraf Byen, samt Nik. Nielsen (2den Kl. B.) fra Refs, Hurup Sogn; den 2den Friplads for Amtet er af Amsraadet endnu ikke bortgivet.

5. Lærefagenes Fordeling,

a) paa de ugentlige Underviisningstimer:

	1ste Kl.	2den Kl. B.	2den Kl. A.	3die Kl.	4de Kl.
Religion . . .	3	3	3	2	2
Dansk . . .	8	5	5	3	3
Historie . . .	2	4	4	3	4
Geografi . . .	2	2	2	2	2
Tysk . . .	2	3	3	3	3
Engelsk . . .	"	3	3	3	3
Fransk . . .	"	"	"	2	2
Naturlære . . .	"	"	"	2	2
Naturhistorie..	2	2	2	2	2
Mathematik . .	"	"	"	3	3
Regning . . .	4	4	4	3	2
Skrivning . . .	3	2	2	2	2
Tegning . . .	2	2	2	2	2
Gymnastik . . .	2	2	2	2	2
Sang . . .	2	2	2	2	2
	32	34	34	36	36

og b) mellem Lærerne:

Bestyreren: Naturhistorie i alle Kl.; Naturlære, Geografi og Tydsk i 3die og 4de Kl. 24 Timer.
 Hr. Tranberg: Regning og Mathematik i alle Kl.; Fædrelandshistorie i 4de samt Tegning i 2den Kl. A., 3die og 4de Kl. . . 31 —

Mr. Heiberg: Engelsk og Fransk i alle Kl.;	
Tysk og Geografi i 1ste Kl. og 2den Kl. A. og B.	30 Timer.
Mr. Wulff: Religion i alle Kl.; Dansk i 1ste	
og 2den Kl. B. samt Skrivning i 4de Kl.	28 —
Mr. G. Müller: Dansk i 2den Kl. A., 3die og	
4de Kl.; Historie i alle Kl. (undt. Fædre-	
landshist. i 4de Kl.); Tegning i 1ste og	
2den Kl. B.	30 —
Mr. Bogholder Westergaard: Skrivning i 1ste,	
2den Kl. A. og B. samt 3die Kl.	9 —
Mr. Tranberg: Gymnastik	4 —
Mr. G. Müller: Sang	2 —

6. Udsigt over hvad der er læst i dette Skoleaar.

[Da Klassernes fuldstændige Deling — ved af de 2 mellemste Klasser at danne 3 — først skete den 1ste Mai, have 2de Kl. A. og B. væsentlig været sideordnede og saaledes med faa Undtagelser iaar læst det Samme].

Religion.

1ste Kl. Det Gl. Test. efter Brandts Bibelhistorie og mundtlig Fortælling. Troesartiklerne og Herrens Bøn med en kort Forklaring.

2den Kl. B. Efter Brandts Bibelhist. (udfyldt ved mundtlig Tilføining) det Gl. Test., og af det N. Test. indtil „den hellige Nadvere.“ Luthers Catechismus Marc. Evgl. Cap. 1—7 Nogle Psalmer.

2den Kl. A. Det Samme.

3die Kl. Ludv. Chr. Müllers Bibelhist. forfra indtil „Jøderne under Grækerne“. Balslevs Lærebog indtil Bønnen. Marc. Evgl.

4de Kl. S. C. Müllers: „Den Hellige Skrift i Udtog“: det Gl. Test. Balslevs Lærebog. Marc. Evangelium.

Dansk.

1ste Kl. Borgens & Rungs Læsebog, 2det Kursus. Oplæsning, Gjengivelse af det Oplæste, Stavning, Øvelse i at skjelne Ordklasserne. Nogle Vers lærte udenad. Retskrivning efter Læsebogen, sjældent Diktat.

2den Kl. B. Samme Læsebog. Samme Øvelser samt Analysering, hvorigjennem Gramatikens Regler ere indøvede. Nogle Digte lærte udenad. Retskrivning deels efter Læsebøgen, deels Diktat; Nedskrivning eller Omsætning i Prosa af lærte Vers samt Gjengivelse af lette Fortællinger.

2den Kl. A. Samme Læsebog; Analysering af det Læste. Nogle Digte lærte udenad. I Regelen 2 Stile ugentlig, 1 paa Skolen og 1 hjemme. Som oftest har Hjemmestilen været en Gjengivelse af noget Lært eller Fortalt; den paa Skolen Diktat eller Øvelse i at omdanne Sætninger.

3die Kl. Flors Haandbog. Udvalgte Stykker deraf læste; den simple og den sammensatte Sætning ere gjennemgaaede, ligeledes Ordklasserne. To Stile om Ugen, væsentlig af samme Indhold som i 2den Kl. A.

4de Kl. Samme Læsebog. Udvalgte Stykker deraf læste; Analysering af det Læste. Det Vigtigste af Grammatiken. Besvarelser af Opgaver i 2 à 3 Hjemmestile om Ugen. 1 Stil paa Skolen, ialmindelighed Diktat.

Tysk.

1ste Kl. Geills Veiledning: 1ste Afsnit indtil Stykke 8; de danske Stykker ere ikke læste.

2den Kl. B. Øverste Afdeling: Geills Veiledning 1ste og 2det Afsnit til 90 i 3die Afsnit.

Nederste Afdeling. 1se Afsnit indtil 68.

2den Kl. A. Øverste Afdel. Geill: 1ste og 2det Afsnit til 97 i 3die Afsnit.

Nederste Afdeling. Geill: 1ste og 2det Afsnit.

3die Kl. Øverste Afdel. Geill: 3die Afsnit samt fra 22-244.

Nederste Afdel. Geill: samme Afsnit samt fra 202-17.

4de Kl. Øverste Afdel. Geill: Fra Side 115 til 96 samt fra 236 til Enden. Af Hjorts Læsebog: S. 40-361, 391-468, 516-526, 590-600.

Nederste Afd. Af Geill: Det Samme som øverste afdeling.

Fransk.

3die Kl. Ahns Læsebog. Fra S. 1-90.

4de Kl. a) — 1ste Afsnit til 70 i 2det Afsnit.

b) — Af 1ste Afsnit S. 1-140.

Engelsk.

2den Kl. B. Hedleys Læsebog: S. 1-70.

2den Kl. A. a) — S. 1-175.

b) — S. 1-70.

3die Kl. Samme Læsebog. S. 1-175.

4de Kl. a) Hundeickers Læsebog: S. 140 - 173 og 86-261.

b) Hedleys Læsebog: S. 1-175.

Historie.

a) Fædrelandshistorie.

1ste Kl. Forfra indtil Frederik den 3die, med Nissens Historie som Grundlag.

2den Kl. B. Fra Erik Menved til Aar 1699.

2den Kl. A. Fra Erik Glipping til 1730.

3die Kl. Fra Reformationens Indførelse til 1808.

4de Kl. a) Hele Danmarks Historie repeteret efter Allens Lærebog.

b) Fra Statsforandringen 1660 til vor Tid.

B. Verdenshistorie.

2den Kl. B. Forfra til Marius.

2den Kl. A. Forfra til de puniske Krige, samt Gudelæren.

3die Kl. Fra Folkevandringen til Reformationen med Forbigaaelse af Danmarks Historie.

4de Kl. Fra Reformationen til 1830.

Geografi.

1ste Kl. Af Europa til Grækenland efter Rimstads lille Geografi.

2den Kl. B.	} Asien, Afrika, Amerika og Australien efter Rimstads mellemste Geografi
2den Kl. A.	
3die Kl.	

4de Kl. De samme 4 Verdensdele, efter Munthe.

Mathematik.

A. Geometri.

3die Kl. Mundt: til Nr. 246.

4de Kl. — Plangeometri heelt ud,

B. Arithmetik.

3die Kl. Steen elem. Arithm. samt nogen Øvelse Polynomers Multiplication og Division.

4de Kl. a) til Ligninger af 2den Grad.

b) til Regning med Rodstørrelser.

Regning.

- 1ste Kl. a) Schneekloth I. 1. til Side 69.
 b) — I. 1. — 40.
- 2den Kl. B. a) Schneekloth I. 2. til Side 51.
 b) — I. 2. — 31.
 c) — I. 2. — 9.
- 2den Kl. A. a) Schneekloth I. 2. til Side 79.
 b) — I. 2. — 52.
 c) — I. 2. — 19.
- 3die Kl. a) Schneekloth II til Side 47.
 b) — I 2 — 64.
- 4de Kl. a) Schneekloth II. heelt ud.
 b) — II. til Side 42.

Naturlære.

3die Kl. Om Legemernes physiske Egenskaber, om Bevægelse og Hvile, om Ligevægt, om Vægtstangen og Fyngdepunctet, om Maskiner, om Vægtfylde, om Luftens Fryk og de almindeligste derqaa grundede Redskaber.

4de Kl. Om Lyden, Lyset og Varmen efter Holtens Lærebog. Om Luftens og Vandets Bestanddele og om Forbrænding, efter mundtlig Fremstilling.

Naturhistorie.

1ste Kl. De vigtigste Former af Pattedyrenes og Fuglenes Klasse, efter mundtlig Fremstilling, oplyst ved Afbildninger.

2den Kl. B.	Leddyrene	} efter Lütken's mindre Lærebog.
2den Kl. A.	Leddyr og Bløddyr	
3die Kl.	Det Samme	

4de Kl. Bløddyr efter Lütken; samt af Petits Botanik forfra til 4de Klasse af Femtalsplanter.

Tegning.

1ste Kl.	}	Frihaandstegning efter Helsted
2den Kl. B.		
2den Kl. A.		
3die Kl. }	}	Fortegninger.
4de Kl. }		
		Foruden Frihaandstegning: geometriske
		Tegning efter Hetsch's Tabeller.

7. Den mundtlige Prøve afholdes saaledes:

Tirsdag den 12te Juli.

Kl. 8 - 10.	Religion	1ste Klasse.
	Historie	2den — A.
	Mathematik	3die —
— 8 - 11.	Fransk og Engelsk	4de Kl.
— 10^{1/2}-12^{1/2}.	Naturhistorie	2den — B.
	Dansk	3die —
	Regning	1ste —
— 3 - 5.	Engelsk	2den — B.
	Naturhistorie	2den — A.
	Fædrelandshistorie	4de —
— 5 - 7.	Fransk	3die —
	Geografi	4de —

Onsdagen den 13de Juli.

— 8 - 10.	Religion	2den — B.
	Historie	3die —
	Engelsk	2den — A.
— 8 - 11.	Naturl. og Naturhist.	4de —
— 10^{1/2}-12^{1/2}.	Regning	3die —
	Tysk	2den — B.

Kl. 3 - 5.	Dansk	1ste Klasse.
	Geografi	2den — A.
	Tysk	4de —
— 5 - 7.	Tysk	1ste —
	Regning	2den — B.
	Geografi	3die —

Torsdag den 14de Juli.

— 8-10.	Geografi	1ste —
	Religion	2den — A.
	Naturhistorie	3die —
— 10^{1/2}-12^{1/2}.	Historie	2den — B.
	Tysk	2den — A.

Fredag den 15de Juli.

— 8 - 10.	Dansk	2den — A.
	Religion	3die —
	Mathemat. og Regn.	4de —
— 10^{1/2}-12^{1/2}.	Naturhistorie	1ste —
	Geografi	2den — B.
	Verdenshistorie	4de —
— 3 - 5.	Historie	1ste —
	Tysk	3die —

Lørdag den 16de Juli.

— 8-10.	Regning	2den — A.
	Naturlære	3ie —
	Religion	4de —
— 10^{1/2}-12^{1/2}.	Dansk	2den — B.
	Engelsk	3die —
	Dansk	4de —

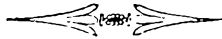
— 4 aflægges Prøve i Sang.

— 4^{1/2} — „ i Gymnastik.

Elevernes Fædre og Mødre samt Enhver, der har Interesse for Skolen, indbydes herved til at overvære Prøven.

Underviisningen i det nye Skoleaar begynder Tirsdag Morgen Kl. 8 den 23de August. Samme Dags Formiddag Kl. 10 ville de ny indmeldte Elever blive prøvede.

N. V. Müller.

8. Afgangsexamen.

følge Skolens Begjæring om Bemyndigelse til at afholde Afgangsexamen af den lavere Grad for Realdisciple, Henhold til Bekjendtgjørelsen desangaacnde af 28 Mai 1845. A., har Ministeriet foranstaltet foretagen en Undersøgelse af Skolens Underviisning, Lærerkrafter og hele Tilstand. Denne Undersøgelse foretoges Lørdagen den 18de, Mandagen den 20de og Tirsdagen den 21de Juni af Skoledirektionens geistlige Medlem, Provst Paludan-Müller og Professor Mundt. Saafremt Ministeriet efter modtagen Indberetning om Udfaldet af denne Undersøgelse maatte tilstaae Skolen den begjærede Bemyndigelse, vil Afgangsexamen blive afholdt iaar fra den 18de til den 22de Juli, forsaavidt Ministeriet ikke maatte bestemme anderledes.

De i den nævnte Bekjendtgjørelse fastsatte Bestemmelser for bemeldte Afgangsexamen ere følgende:

1. Gjenstandene for Prøven og Fordringerne i disse blive følgende:

a) Modersmaalet. Prøven heri er dels mundtlig og dels skriftlig. Den mundtlige Deel indbefatter Boglesning, hvorved der oplæses et Stykke Prosa og Poesi af en dansk Forfatter, og dansk Sproglære. Ved den skriftlige Deel forelægges to Stileopgaver, hvoraf den ene væsentlig skal gaae ud paa Gjengivelsen af et fra Underviisningen i Skolen bekjendt Stof, den anden maa omfatte en fri Behandling af et Æmne, der ligger inden-

for den Forestillingskreds, som Skolen og Livet kan have udviklet hos Disciplen.

b) Historie. Heri kræves, at Examinanden har tilegnet sig en Oversigt over den almindelige Verdens histories Grundtræk og Hovedbegivenheder (i Omfang omtrentlig som Kofoeds fragmentariske Historie), og en klar og temmelig fuldstændig Udsigt over Fædrelandets Historie efter en Lærebog, som ikke blot giver en nogenlunde fyldig Fremstilling af Statshistorien eller af ydre politiske Forholds Historie, men tillige meddelede et Overblik over Statens og Folkets indre Forfatning og dennes Udvikling efterhaanden (saasom efter Allens Lærebog i Danmarks Historie til Skolebrug, som dog er udførligere i den indre Forfatnings Historie end de tidligere udfordres).

c) Geografi. Overhøringen bør omfatte fysisk og politisk Jordbeskrivelse (omtrentlig i samme Omfang som i Munthes Geografi ved Velschow eller Rasmustads mindre Lærebog i Geografi) tilligemed de uundværligste Sætninger af den matematiske Geografi, hvor til vil kræves, at Underviisningen gives i samme Omfang som i de lærde Skolers øverste Realklasser.

d) Arithmetik, som bør være lært saaledes, der haves et klart Begreb om de elementære Regningsoperationer, om positive og negative, hele og brudte rationale og irrationale Tal, samt Færdighed i praktisk Regning. Derhos forlanges Øvelse i at løse simple Ligninger af første Grad med een eller flere Ubekjendte samt Bekjendtskab med Logarithmer og Øvelse i deres Brug. Bogstavbetegnelsen og de sædvanligste Transformationer af Bogstav-Udtryk bør være saavidt indøved som det til en tydelig Forstaaelse af ovennævnte Ind-

old er nødvendigt. Ved Examen blive to Regneop-
 øvelser, af hvilke den ene bør kræve Anvendelse af Lo-
 garithmer, skriftlig at besvare.

e) Geometri. Deraf fordres Plangeometriens Ho-
 vedsætninger og dens practiske Anvendelser, navnlig
 Udmaaling af plane Arealer. Af Stereometrien for-
 res kun de vigtigste Sætninger om Legemer og Fladers
 Udmaaling. I Geometri forelægges ingen særskilt skriftlig
 opgave, hvorimod Examinanden ved Overhøringen maa
 erklære for Dagen, at han forstaaer Anvendelsen af Passer
 og Lincal til Constructioners Udførelse paa Papiret.

f) Tydsk, hvori kræves, at Examinanden med Let-
 hed og Sikkerhed forstaaer jevn Prosa og besidder an-
 vendelig Fasthed i Grammatikens Hovedregler og Kjend-
 skab til det almindelige Ordforraad. Prøven anstilles saa-
 vel i et i Skolen læst Pensum af mindst 200 almindelige
 Afsnit som i Stykker af tyske Skribenter, der ikke
 er læste.

g) Naturhistorie. Deri fordres en Oversigt
 over Dyrenes og Planternes Væsen og characteristiske
 udviklingsformer (efter kortfattede Lærebøger, saasom
 Naturhistoriens Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhisto-
 rie og Bramsen & Dreyers, Petits eller Vaupells Lære-
 bøger i Planterigets Naturhistorie.)

h) Skrivning og Tegning. Udfaldet af Prøven
 heri bedømmes ikke blot efter en Prøveskrift og en Prø-
 vetegning, som udføres forinden Examen under Under-
 søgningen for at fremlægges ved Examen, men tillige
 efter den ydre Behandling af de skriftlige Examensud-
 øvelser.

Prøven anstilles, med Undtagelse af de foran nævnte
 skriftlige Opgaver, alene mundtlig.

Ved den særskilte Prøve i Latin for Pharmaceute forlanges, at der skal være ordentlig læst en lille Læsebog for Begyndere, til Indøvelse af Grammatikens Hovedregler, navnlig for den almindeligste regelmæssige Bøjning og til Erhvervelse af det almindeligste Ordforraad samt saameget, som svarer til 16 Sider i en Teubners Stereotypudgave af en let latinsk Forfatter, saasom Cornelius Nepos, Justinus, Eutropius. Ved Prøven skeer Overhøringen saavel i Læsebogen som i den læste Deel af en Forfatter.

2. Udfaldet af Examen tilkjendegives ikke ved forskellige Characterer, men alene ved Udtrykket „Bestaaet“ eller „Ikke-Bestaaet“ saaledes at „Bestaaet“ kan give Tillægget „med Udmærkelse“. Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet forbeholder sig at give de nærmere Bestemmelser om, hvad der ved Prøverne i de enkelte Fag skal fordres for at have bestaaet Examen. Indtil videre blive de Regler, som i denne Henseende og overhovedet om Charactererne imidlertid ere gjort gjældende ved den ifølge Bekjendtgjørelsen af 18de Septbr. 1855 anordnede Afgangsexamen for Realdisciplin, at tage til Følge.

3. Ingen kan stedes til den omhandlede Examen medmindre han, som Discipel i Skolen, har deeltaget fuldstændig i Underviisningen i det Ringeste de to sidste Aar af Skolens Kursus til Afgangsexamen.

4. Tiden for Examens Afholdelse, der bør være engang for alle bestemt, men iøvrigt kan afpasses for den enkelte Skole efter dens eget Ønske, bliver, efter Forslag af Skolens Bestyrelse eller Bestyrer, at bestemme af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet.

5. Opgaverne til den skriftlige Deel af Examen

gives af vedkommende Lærer i Faget ved Skolen i Forening med Skolens Bestyrer og den for Faget udnævnte Censor ved Examen.

Ved de skriftlige Prøver skal Tilsynet føres af en af Skolens Lærere, som af Skolens Bestyrer dertil vælges og ikke maa være Lærer i det Fag, hvortil Opgaven hører. Desuden skal en af Skolebestyreren med vedkommende Censors Minde antagen Opsynsmand være tilstede, i hvis Nærværelse den forseglede Opgave aabnes i Examenslocalet, efterat alle Examinander ere samlede, og som betegner enhver afleveret Udarbeidelse med sit Navn.

6. Den mundtlige Examen overværes af tvende Censorer. Den ene af disse Censorer, der maa være i Besiddelse af matematiske Kundskaber, udnævnes af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, den anden af Skoledirectionen, forsaavidt ikke i Kjøbenhavn den administrerende Directeur for Skolevæsenet, paa Landet Districtsprovsten, maatte være villig til at overtage dette Hverv.

Examensprøven i ethvert Fag censureres tillige af den examinerende Lærer. De censurerede skriftlige Udarbeidelser blive at indsende til bemeldte Ministerium, hvis det af samme forlanges. De med Censorernes Reiser forbundne Befordringsudgifter og Diæter (4 Rd. R. M. om Dagen) udredes af Skolen.

7. Naar der af en Skole begjæres Bemyndigelse til at afholde Afgangsexamen af den lavere Grad for Realdisciple, vil der af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet blive foranstaltet foretagen en Undersøgelse af Skolens Underviisning, Lærerkrafter og hele Tilstand. Denne Undersøgelse vil være at foretage af

Overskoledirecteuren eller i Kjøbenhavn af den administrerende Directeur for Skolevæsenet og udenfor Kjøbenhavn af vedkommende Skoledirections geistlige Medlem i Forening med en Mand, der blandt Andet har Fagkundskab og nogen Underviisningserfaring i matematisk Retning, saaledes at det, hver Gang hiin Bemyndigelse søges, af Ministeriet overdrages dem begge paa Stedet selv at forvise sig om Skolens Tilstand i det Hele i saadant Omfang, som de selv finde fornødent og forsvarligt, og derpaa at afgive Beretning om Udfaldet til Ministeriet tilligemed Erklæring, om der i det givne Tilfælde er Anledning til at tilstaae Bemyndigelsen og for hvilket Tidsrum. Ved samme Mænd vil en aarlig Control med Underviisningens Tilstand i Skolen, under Ministeriets Overtilsyn, være at udføre.

Der vil da — ifølge samme Bekjendtgjørelse — tillægges dem, der medbringe Skolens Vidnesbyrd om at have bestaaet denne Afgangsexamen, samme Ret og Adgang, som Aflæggelsen af den ved Kjøbenhavns Universitet anordnede almindelige Forberedelsesexamens lavere Grad giver til at indstille sig til Optagelse som Elever ved den Kongelige Veterinair- og Landbohøiskole, til at tage den fuldstændige Veterinairexamen, pharmaceutisk Examen eller juridisk Examen for Ustuderede, dog at de, som ville indstille sig til pharmaceutisk Examen, tillige have at underkaste sig den for Pharmaceuter bestemte særlige Prøve i Latin.

Da Gjennemførelsen af denne Examen her ved Skolen vil nødvendiggjøre nogle Forandringer i den hidtil

fulgte Skoleplan, saavel med Hensyn til Lærestoffets Fordeling paa de enkelte Klasser og disses Varighed som navnlig med Hensyn til hele Underviisningens Afslutning, vil en ny, herpaa bygget Skoleplan, hvortil Udkastet er gjort, snarest muligt blive forelagt til Approbation. Saasnart denne er erhvervet af Ministeriet, skal den nye Plan for Skolen blive offentliggjort. Det vil da deraf fremgaae hvad Enhver skal kunne for at blive optaget i en af Skolens forskjellige Klasser og navnlig hvilke Fordringer der stilles til dem, der uden at have gennemgaaet Skolens nederste Klasser, ønske at optages i Afgangsklassen.

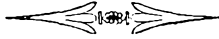
Om en Forberedelsesklasse.

Da den af mig i Efteraaret 1857 oprettede Forberedelsesklasse afgav alle sine Elever til Realskolen fra dette Skoleaars Begyndelse, var der ingen øieblikkelig Trang tilstæde til atter at søge en saadan oprettet; imidlertid have igjen flere Forældre anmeldt Børn og naar jeg ikke hidtil har kunnet imødekomme deres Ønske, da er det bl. A. af den Grund, at selve Realskolens 5 Klasser have siden Foraaret lagt Beslag paa hele Lokalet; da jeg imidlertid maa fastholde den af mig ifjor udtalte Anskuelse om Gavnigheden af en saadan Klasses Bestaaen i Forbindelse med selve Skolen eller ialtfald under dennes umiddelbare Tilsyn (jfr. „Efterretninger for Skoleaaret 1857—58“ Side 18 og 19), men Oprettelsen paa den anden Side ogsaa vil afhænge af Elev-Antallet, anmodes de Forældre eller Værger, der kunde ønske

Børn forberedte i en saadan Klasse, om at anmelde det for mig senest inden 1ste August. Jeg skal da forsøge hvad der kan gøres for om muligt at bringe en saadan istand.

Thisted Realskole, den 26 Juni 1859.

N. V. Müller.

An ornate, black and white decorative border surrounds the page. The border features intricate scrollwork, floral motifs, and symmetrical designs at the corners and midpoints of each side. The central area is left blank, with the year '1859.' printed in the middle.

1859.